I

(Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/2316,

annettu 22 päivänä joulukuuta 2021,

Euroopan nuorison teemavuodesta (2022)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 165 artiklan 4 kohdan ja 166 artiklan 4 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([2]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 artiklan 2 kohdassa määrätään, että unionin toiminnalla pyritään muun muassa kannustamaan nuorten osallistumista demokratian toteuttamiseen Euroopassa.

(2) Unionin 27 jäsenvaltion valtion- tai hallitusten johtajat sitoutuivat 16 päivänä syyskuuta 2016 julkistetussa Bratislavan etenemissuunnitelmassa luomaan ”parempia mahdollisuuksia nuorille” erityisesti käyttämällä unionin tukea jäsenvaltioille nuorisotyöttömyyden torjumiseksi ja nuorille tarkoitettuja tehostettuja unionin ohjelmia.

(3) Maaliskuun 25 päivänä 2017 allekirjoitetussa Rooman julistuksessa 27 jäsenvaltion sekä Eurooppa-neuvoston, Euroopan parlamentin ja komission johtajat lupasivat tehdä työtä sellaisen unionin hyväksi, jossa ”nuoret saavat parasta koulutusta ja voivat opiskella ja löytää työtä kaikkialta Euroopasta”.

(4) Neuvoston 26 päivänä marraskuuta 2018 antamaan päätöslauselmaan ([3]) perustuvassa Euroopan unionin nuorisostrategiassa 2019–2027 todetaan, että nuoret ovat oman elämänsä arkkitehteja ja vaikuttavat yhteiskunnan positiiviseen muutokseen ja monipuolistavat unionin pyrkimyksiä. Siinä myös tunnustetaan, että nuorisopolitiikalla voidaan edistää sellaisen ympäristön luomista, jossa nuoret voivat tarttua mahdollisuuksiin ja tuntea unionin arvot omikseen. Aiemmat eurooppalaiset teemavuodet, kuten Euroopan rautateiden teemavuosi 2021, kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi 2018, Euroopan kansalaisten teemavuosi 2013–2014 ja vapaaehtoistoiminnan Euroopan teemavuosi 2011, tarjoavat arvokasta kokemusta, jota olisi hyödynnettävä tulevissa pyrkimyksissä osallistaa ja voimaannuttaa nuoria heidän oman tulevaisuutensa ja Euroopan tulevaisuuden muovaamiseen.

([1]) Lausunto annettu 8. joulukuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

([2]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 14. joulukuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 20. joulukuuta 2021.

([3]) EUVL C 456, 18.12.2018, s. 1.

(5) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/241 ([4]) perustetulla NextGenerationEU-välineellä varmistetaan vihreän ja digitaalisen siirtymän vauhdittaminen ja annetaan mahdollisuus nousta yhdessä covid-19-pandemiasta vahvempana. NextGenerationEU-välineellä avataan uudelleen näkymiä, jotka ovat täynnä mahdollisuuksia nuorille, mukaan lukien laadukkaat työpaikat ja sopeutuminen sosiaaliseen muutokseen. Unionin tavoitteena on ottaa nuoret kaikilta osin mukaan NextGenerationEU-välineen toteuttamiseen ja vahvistaa näin heidän rooliaan vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä.

(6) Komission puheenjohtaja ilmoitti unionin tilasta 15 päivänä syyskuuta 2021 pitämässään puheessa, että komissio ehdottaisi, että vuonna 2022 vietetään Euroopan nuorison teemavuotta, jäljempänä 'teemavuosi'. Komission puheenjohtaja korosti olevansa vakuuttunut Euroopan tulevaisuudesta eurooppalaisten nuorten innoittavan esimerkin vuoksi ja lisäsi, että "[s]iinä missä me haluamme muokata unionia nuoria varten, nuorten on voitava muovata Euroopan tulevaisuutta". Eurooppa tarvitsee kaikkien nuorten visiota, sitoutumista ja osallistumista paremman tulevaisuuden rakentamiseksi, ja Euroopan on tarjottava nuorille tulevaisuudenmahdollisuuksia ja tulevaisuus, joka on vihreämpi, digitaalisempi ja osallistavampi. Siksi puheenjohtaja ehdotti teemavuotta, jonka aikana "keskitytään nuorten asioihin, sillä he ovat uhranneet paljon muiden hyväksi".

(7) Teemavuoden olisi käynnistettävä pohdinta nuorten tulevaisuudesta ja heidän aktiivisesta osallistumisestaan Euroopan tulevaisuuden rakentamiseen. Tästä syystä nuorisopolitiikka olisi valtavirtaistettava kaikkiin asiaan liittyviin unionin politiikkatoimiin.

(8) Nuorten aktiivinen osallistuminen demokraattisiin prosesseihin on ratkaisevan tärkeää Euroopan ja sen demokraattisten yhteiskuntien nykyisyyden ja tulevaisuuden kannalta. Nuorten demokratiatietoisuuden ja demokratiaan osallistumisen edistämisestä Euroopassa 1 päivänä joulukuuta 2020 annettujen neuvostojen päätelmien ([5]), monitasoisen hallinnon vahvistamisesta nuorten päätöksentekoprosesseihin osallistumisen edistämisessä 21 päivänä kesäkuuta 2021 annettujen neuvoston päätelmien ([6]), Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmasta 3 päivänä joulukuuta 2020 annetun komission tiedonannon ja Euroopan unionin vaalilain uudistuksesta 11 päivänä marraskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman ([7]) mukaisesti teemavuodella pyritään näin ollen edistämään nuorten aktiivista osallistumista demokratian toteuttamiseen Euroopassa, myös tukemalla toimintoja, joissa erilaisista taustoista tulevat nuoret voivat osallistua Euroopan tulevaisuuskonferenssin kaltaisiin prosesseihin, edistämällä kansalaisvaikuttamista ja vapaaehtoishankkeita, lisäämällä näin tietoisuutta unionin arvoista ja perusoikeuksista sekä Euroopan historiasta ja kulttuurista, saattamalla nuoret sekä paikallisen, alueellisen, kansallisen ja unionin tason päätöksentekijät yhteen ja edistämällä Euroopan yhdentymisprosessia.

(9) Kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmasta, jäljempänä 'Agenda 2030', 25 päivänä syyskuuta 2015 annetussa Yhdistyneiden kansakuntien päätöslauselmassa "Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development" tunnustettiin nuorten olennainen rooli muutoksentekijöinä kansainvälisellä näyttämöllä ja todettiin, että nuoria on tuettava, jotta voidaan kanavoida heidän rajattomat kykynsä aktiiviseen toimintaan paremman maailman luomiseksi. Teemavuosi on konkreettinen panos Agenda 2030:een, jossa korostetaan, että lapset ja nuoret ovat ratkaisevan tärkeitä muutostekijöitä, ja sillä olisi annettava lisäpontta Agenda 2030:n toteuttamiselle ja kestävälle kehitykselle sekä nuorten valmiuksille muovata paitsi unionin myös unionin kumppanimaiden ja koko maapallon nykyisyyttä ja tulevaisuutta.

(10) Aiheesta "Nuoret ulkoisessa toiminnassa" 5 päivänä kesäkuuta 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä korostetaan nuorten sukupolvien panosta, kun rakennetaan vahvempia, entistä legitiimimpiä, rauhanomaisempia ja demokraattisempia yhteiskuntia, ja niiden mukaisesti teemavuoden avulla olisi lujitettava nuorten osallistumista unionin ulkoiseen toimintaan kaikilla politiikanaloilla, luotava uusia mahdollisuuksia koulutukseen, oppimiseen ja vaihtoihin, kehitettävä kumppanuuksia ja vuoropuhelua unionista ja kumppanimaista, myös itäisistä kumppanimaista, Länsi-Balkanin maista ja eteläisistä naapurimaista, tulevien nuorten välillä, hyödynnettävä olemassa olevia nuorisodialogin ja -kumppanuuksien foorumeja, kuten AU-EU Youth Cooperation Hubia ja unionin Youth Sounding Boardia**,** ja lisättävä nuorten osallistumisen painoarvoa strategisessa viestinnässä ja julkisuusdiplomatiassa.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).
([5]) EUVL C 415, 1.12.2020, s. 16.
([6]) EUVL C 241, 21.6.2021, s. 3.
([7]) EUVL C 366, 27.10.2017, s. 7.

(11) Eurooppalaiset nuorisotavoitteet, jotka ovat olennainen osa Euroopan unionin nuorisostrategiaa 2019–2027 ja jotka nuoret ovat kehittäneet nuorten hyödyksi EU:n nuorisodialogiprosessissa, ovat osoitus monien eurooppalaisten nuorten halukkuudesta osallistua unionin kehityksen suunnan määrittelyyn.

(12) Teemavuodella olisi autettava panemaan menestyksekkäästi täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ([8]) periaate 1, jossa korostetaan, että ”[j]okaisella on oikeus laadukkaaseen ja inklusiiviseen opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen”. Tässä mielessä teemavuoden avulla olisi edistyttävä tuntuvasti siinä, että vuoteen 2025 mennessä toteutetaan eurooppalainen koulutusalue, jonka tarkoituksena on kannustaa nuoria heidän henkilökohtaisten, sosiaalisten ja ammatillisten tavoitteidensa toteuttamisessa ja vahvistaa kansalaiskasvatusta luomalla aito eurooppalainen oppimisalue ja poistamalla esteitä tutkintojen ja opintojaksojen automaattiselta vastavuoroiselta tunnustamiselta unionissa. Teemavuoden yhteydessä olisi otettava huomioon nuorten sosiaalinen tilanne ja hyvinvointi. Teemavuoden avulla olisi pantava menestyksekkäästi täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaate 3, jossa korostetaan, että ”[j]okaisella on […] oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin siltä osin kuin on kyse työstä, sosiaalisesta suojelusta, koulutuksesta ja yleisesti saatavilla olevien tavaroiden ja palvelujen saatavuudesta”.

(13) Teemavuodella olisi tuettava unionin pyrkimyksiä lisätä nuorten työllistymismahdollisuuksia osana covid-19-pandemian jälkeistä elpymissuunnitelmaa, kuten todettiin nuorisotakuusta 8 päivänä lokakuuta 2020 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa ([9]), jossa korostettiin, että sulkutoimet ovat aiheuttaneet äkillisiä häiriöitä nuorten viralliselle ja epävirallisella koulutukselle samoin kuin arkioppimiselle, harjoittelulle, oppisopimuskoulutukselle ja työpaikoille ja vaikuttaneet nuorten tuloihin, ansaitsemismahdollisuuksiin ja hyvinvointiin, myös heidän terveyteensä ja erityisesti mielenterveyteensä. Sekä kyseisessä päätöslauselmassa että vahvasta sosiaalisesta Euroopasta oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi 17 päivänä joulukuuta 2020 antamassaan päätöslauselmassa ([10]) Euroopan parlamentti tuomitsi palkattoman harjoittelun, kun se ei liity ammattipätevyyden hankkimiseen, ja totesi, että käytäntö on yksi nuorten tekemän työn hyväksikäytön muoto ja loukkaa heidän oikeuksiaan. Euroopan parlamentti kehotti 17 päivänä joulukuuta 2020 antamassaan päätöslauselmassa komissiota esittämään oikeudellisen kehyksen tällaisten palkattomien harjoittelu-, oppisopimus- ja työharjoittelujaksojen tehokkaalle ja täytäntöönpanokelpoiselle kiellolle.

(14) Teemavuodella olisi annettava lisäpontta nuorten laadukkaiden työllistymismahdollisuuksien luomiseen osana nuorisotyöllisyyden tukialoitetta, myös vahvistetusta nuorisotakuusta 30 päivänä lokakuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen ([11]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057 ([12]) perustetun Euroopan sosiaalirahasto plussan yhteydessä toteutettavan komission ehdottaman uuden ALMA-aloitteen (Aim, Learn, Master, Achieve) kautta. ALMA-aloitteen on tarkoitus olla heikossa asemassa oleville työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville henkilöille suunnattu nuorten rajatylittäviä liikkumismahdollisuuksia koskeva ohjelma.

(15) Teemavuodella olisi edesautettava nuorisotyön tunnustamista ja puitteista eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman perustamiselle 1 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöslauselman ([13]), jäljempänä ’eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelma’, ja Bonnin prosessin tavoitteita ja siten edistettävä nuorisotyön rakenteiden lujittamista, jotta niistä voidaan tehdä kestäviä ja häiriönsietokykyisempiä kaikissa unionin osissa, sekä rajatylittävää yhteistyötä. Teemavuodella olisi niin ikään edistettävä epävirallisen ja arkioppimisen, myös nuorisotyön, kautta hankitun osaamisen validointia ja samalla tunnustettava nuorisotyössä tapahtuvan oppimisen suuri arvo virallisen koulutuksen rinnalla sekä tarve lujittaa kumppanuutta nuorisotyön ja virallisen koulutuksen välillä.

([8]) EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10.
([9]) EUVL C 395, 29.9.2021, s. 101.
([10]) EUVL C 445, 29.10.2021, s. 75.
([11]) Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä lokakuuta 2020, ”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu” ja nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen (EUVL C 372, 4.11.2020, s. 1).
([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21).
([13]) EUVL C 415, 1.12.2020, s. 1.

(16) Covid-19-pandemian vaikutuksesta nuoriin ja urheiluun 10 päivänä helmikuuta 2021 antamassaan päätöslauselmassa ([14]) Euroopan parlamentti painotti covid-19-pandemian erityisen akuuttia vaikutusta työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleviin nuoriin ja korosti tarvetta puuttua haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien nuorten, mukaan lukien vammaiset nuoret, kohtaamiin ongelmiin. Lisäksi se pani merkille, että nuorisotyöttömyys ja köyhyys olivat lisääntyneet tasaisesti covid-19-pandemian puhkeamisen jälkeen, ja kehotti komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet nuorten työllisyyteen kohdistuvien katastrofaalisten vaikutusten torjumiseksi. Se myös muistutti vapaaehtoistyön merkityksestä nuorten elämän- ja työtaitojen kehittämisessä ja katsoi, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/888 ([15]) perustetut Euroopan solidaarisuusjoukot voisivat auttaa nuoria laajentamaan mahdollisuuksiaan paikallisen todellisuuden ulkopuolelle.

(17) Covid-19-pandemialla on ollut syvälle ulottuvia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia koko yhteiskuntaamme, ja se on lisännyt ennennäkemättömällä tavalla etenkin nuorten mielenterveysongelmia. Teemavuoden avulla olisi siten edistettävä keskustelua ja kestävien ratkaisujen, myös ennaltaehkäisevien toimenpiteiden, kehittämistä kyseisiin haasteisiin puuttumisen tukemiseksi.

(18) Teemavuodella olisi tuettava eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman samoin kuin nuorista ja työn tulevaisuudesta 5 päivänä kesäkuuta 2019 ([16]), digitaalisesta nuorisotyöstä 10 päivänä joulukuuta 2019 ([17]) ja älykkäästä nuorisotyöstä 7 päivänä joulukuuta 2017 ([18]) annettujen neuvoston päätelmien täytäntöönpanoa.

(19) On tärkeää puuttua ilmasto- ja luontokriiseihin ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen ([19]), jäljempänä 'Pariisin sopimus', täytäntöönpanoa, Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen toteuttamista koskevien unionin sitoumusten mukaisesti, joten teemavuodella olisi edistettävä ilmastoon ja luontoon liittyvien toimien valtavirtaistamista sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta 11 päivänä joulukuuta 2019 annetussa komission tiedonannossa esitettyjen tavoitteiden täytäntöönpanoa oikeudenmukaisella ja osallistavalla tavalla, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman missioita, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/695 ([20]), ja aiheesta "Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta" 14 päivänä heinäkuuta 2021 annetussa komission tiedonannossa esitettyä 55-valmiuspakettia, erityisesti kannustamalla nuoria kehittämään omia aloitteita ja luovia ideoita, joiden avulla asiaankuuluvat tavoitteet voidaan saavuttaa, tunnustamalla näin nuorten luova ja innovatiivinen potentiaali ja kyvyt.

(20) Teemavuoden olisi annettava lisäpontta tehokkaista toimenpiteistä Erasmus+ -ohjelman ja Luova Eurooppa -ohjelman sekä Euroopan solidaarisuusjoukkojen muuttamiseksi ympäristöystävällisemmiksi 15 päivänä syyskuuta 2020 annetulle Euroopan parlamentin päätöslauselmalle ([21]), jossa korostettiin, että Erasmus+ -ohjelma, jolla tuetaan virallista ja epävirallista koulutusta ja oppimista sekä nuorten osallistumista, on ratkaisevan tärkeä eurooppalaisten ja erityisesti nuorten sukupolvien tietoisuuden lisäämiseksi, jotta heitä kannustettaisiin omaksumaan aktiivinen ja tietoon perustuva kanta kestävyyteen ja asiaankuuluviin politiikkoihin sekä tulemaan sitoutuneiksi ja valveutuneiksi tulevaisuuden kansalaisiksi. Kyseisessä päätöslauselmassa Euroopan parlamentti korosti myös nuoriso- ja kansalaisjärjestöjen tärkeää roolia tältä osin parhaiden käytäntöjen jakamisessa ja sellaisten hankkeiden toteuttamisessa, joilla lisätään nuorempien sukupolvien tietoisuutta kestävyydestä.

([14]) EUVL C 465, 17.11.2021, s. 82.
([15]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/888, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta ja asetusten (EU) 2018/1475 ja (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta (EUVL L 202, 8.6.2021, s. 32).
([16]) EUVL C 189, 5.6.2019, s. 28.
([17]) EUVL C 414, 10.12.2019, s. 2.
([18]) EUVL C 418, 7.12.2017, s. 2.
([19]) EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.
([20]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).
([21]) EUVL C 385, 22.9.2021, s. 2.

(21) Teemavuoden olisi pohjauduttava eurooppalaisiin tapahtumiin ja aloitteisiin, kuten Euroopan nuorisotapahtuma, Euroopan nuorisoviikko, Euroopan nuorisopääkaupunki, Euroopan kulttuuripääkaupungit, Eurooppa-päivä ja Euroopan kulttuuriperintöpäivät sekä Euroopan neuvoston ”Youth for Democracy, Democracy for Youth” -kampanja, ja sillä olisi tavoiteltava synergioita niiden kanssa.

(22) Komission puheenjohtaja korosti puheessaan unionin tilasta, että ”Eurooppa tarvitsee kaikkia nuoria”. Tavoitteidensa saavuttamisessa teemavuoden olisi oltava täysin osallistava ja sillä olisi edistettävä aktiivisesti erilaisista taustoista tulevien nuorten, nuorten, joilla on vähemmän mahdollisuuksia, ja nuorten, jotka tulevat syrjäisimmiltä alueilta, osallistumista komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/1877 ([22]) mukaisesti.

(23) On tärkeää, että teemavuosi lisää osaltaan nuorten kiinnostusta demokratian toteuttamista ja vaaliprosesseja kohtaan ja heidän aktiivista osallistumistaan niihin erityisesti unionin tasolla. Euroopan parlamentin vuoden 2019 vaalien jälkeen tehdyn Eurobarometri-kyselyn mukaan nuorten äänestysaktiivisuus Euroopan parlamentin vaaleissa oli paljon korkeampi vuonna 2019 (42 prosenttia) kuin vuonna 2014 (28 prosenttia). Nuorten äänestysaktiivisuutta olisi edelleen edistettävä.

(24) Teemavuosi on vahvasti sidoksissa Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, tunnustettuihin periaatteisiin. Teemavuoden toimilla pyritään erityisesti varmistamaan kaikilta osin sukupuolten tasa-arvo sekä syrjimättömyys sukupuolen, rodun tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, vammaisuuden, iän tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella ja edistämään perusoikeuskirjan soveltamista. Lasten oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa, joka vahvistettiin 24 päivänä maaliskuuta 2021 annetussa komission tiedonannossa aiheesta ”Lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia”, ja neuvoston suosituksella (EU) 2021/1004 ([23]) perustetussa eurooppalaisessa lapsitakuussa asetetaan uusi vaatimustaso lasten ja teini-ikäisten edustukselle ja todetaan lasten ja nuorten olevan aktiivisia kansalaisia ja muutoksen aikaansaajia.

(25) Jotta voidaan varmistaa teemavuoden tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano, siinä olisi hyödynnettävä mahdollisimman hyvin jo käytössä olevia toteutusmekanismeja. Teemavuoden lisäarvon optimoimiseksi ja myönteisen lisävaikutuksen aikaansaamiseksi nuorille olisi tavoiteltava synergioita ja täydentävyyttä erityisesti teemavuoden ja unionin ohjelmien välillä; näitä ohjelmia ovat erityisesti nuorille suunnatut kansainväliset ohjelmat ja muut kuin luonteeltaan rajatylittävät tai kansainväliset ohjelmat, erityisesti koulutukseen, urheiluun, kulttuuriin ja tiedotusvälineisiin, nuoriin ja heidän terveyteensä, myös mielenterveyteen, liittyvät ohjelmat, sekä ohjelmat, jotka liittyvät solidaarisuuteen, vapaaehtoistyöhön, työllisyyteen ja sosiaaliseen osallisuuteen, tutkimukseen ja innovointiin, teollisuus- ja yritystoimintaan, digitaalipolitiikkaan, maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen – silloin kun kyseisissä ohjelmissa keskitytään nuoriin viljelijöihin –, ympäristöön ja ilmastoon, koheesiopolitiikkaan, muuttoliikkeeseen, turvallisuuteen sekä kansainväliseen yhteistyöhön ja kehitykseen. Synergioita ja täydentävyyttä olisi tavoiteltava myös teemavuoden ja jäsenvaltioiden toteuttamien toimien välillä. Synergioiden ja täydentävyyden olisi perustuttava tällaisiin jäsenvaltioiden toteuttamiin unionin ohjelmiin ja toimiin.

(26) Luomalla sellainen ympäristö, joka tukee teemavuoden tavoitteiden edistämistä samanaikaisesti unionin tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, voidaan lisätä synergioita ja tehostaa resurssien käyttöä. Komission olisi tätä varten annettava hyvissä ajoin tietoa Euroopan parlamentille, neuvostolle, jäsenvaltioille, alueiden komitealle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä unionin tasolla toimiville nuorisoalan elimille ja yhdistyksille ja tehtävä tiivistä yhteistyötä niiden kanssa. On tärkeää kannustaa jäsenvaltioita tekemään keskenään yhteistyötä sen varmistamiseksi, että teemavuotta varten kehitetyillä toimilla on eurooppalainen ulottuvuus.

(27) Teemavuoden koordinoinnissa unionin tasolla olisi mahdollistettava yhteiskehittäminen. Komission olisi kutsuttava koolle yhdessä tai erikseen järjestettäviä kokouksia nuorisoalan sidosryhmien ja järjestöjen tai elinten edustajien sekä kansallisten koordinaattorien kanssa, jotta nämä voivat avustaa teemavuoden yhteiskehittämisessä ja toteuttamisessa unionin tasolla. EU:n nuorisoasioiden koordinaattorilla olisi oltava keskeinen rooli näissä kokouksissa sekä tavoitettaessa nuorisoalan eri sidosryhmiä ja nuorisoalan järjestöjen tai elinten edustajia.

([22]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/1877, annettu 22 päivänä lokakuuta 2021, Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman (2021–2027) osallisuutta edistävien toimenpiteiden kehyksestä (EUVL L 378, 26.10.2021, s. 15).

([23]) Neuvoston suositus (EU) 2021/1004, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021, eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta (EUVL L 223, 22.6.2021, s. 14).

(28) Teemavuoden aikana olisi niin ikään keskityttävä toimiin, joista voidaan saada eurooppalaista lisäarvoa. Eurooppalaisen lisäarvon käsite on tarkoitus ymmärtää laajasti ja sen on tarkoitus näkyä eri tavoin esimerkiksi luonteeltaan kansainvälisten toimien yhteydessä, erityisesti, kun yhteistyön tavoitteena on saada aikaan kestävä systeeminen vaikutus tai myötävaikuttaa nuorten eurooppalaiseen identiteettiin ja tietoisuuteen sekä unionin arvoja ja perusoikeuksia kohtaan kokemaan omistajuuteen, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo, sekä kykyyn osallistua unionin edustukselliseen ja osallistavaan demokratiaan.

(29) Teemavuoden avulla olisi edistettävä hyvien käytäntöjen levittämistä, selvitysten ja tutkimusten toteuttamista sekä datan, tilastojen ja muiden laadullisten tai määrällisten tietojen keruuta nuorten tilanteesta unionissa, myös covid-19-pandemian vaikutuksista, hyödyntäen esimerkiksi sellaisia lähteitä kuin nuorisoasioiden wikisivusto, EU:n nuorisoraportti ja nuorten elämänlaatuindeksi.

(30) Unionin tasolla tämän päätöksen täytäntöönpanoon tarvittavat määrärahat olisi määritettävä vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä. Tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten varattavan toimintatalousarvion olisi oltava vähintään 8 miljoonaa euroa. Teemavuodelle olisi annettava taloudellista lisätukea asiaan kuuluvista unionin ohjelmista ja välineistä ja sovellettavien sääntöjen mukaisesti, edellyttäen, että rahoitusta on käytettävissä. Teemavuoden rahoittaminen ei saisi haitata hankkeiden rahoittamista meneillään olevissa unionin ohjelmissa ja sillä olisi pyrittävä turvaamaan teemavuodelle pitkäkestoiset vuotta 2022 pidemmälle ulottuvat vaikutukset. Budjettivallan käyttäjän valtuuksia rajoittamatta ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklan mukaisesti määrärahat näiden pitkäkestoisten vaikutusten aikaansaamiseksi olisi määritettävä vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä.

(31) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitteita, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

(32) Kun otetaan huomioon covid-19-pandemian vaikutus nuoriin ja tästä johtuva pakottava tarve teemavuoden tavoitteelle antaa nuorille tunnustusta ja tukea ja osallistaa heitä covid-19-pandemian jälkeen, olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyssä kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitetusta kahdeksan viikon määräajasta.

(33) Tämän päätöksen oikea-aikainen soveltaminen on tarpeen teemavuoden nopean täytäntöönpanon varmistamiseksi, kun otetaan huomioon covid-19-pandemian seuraukset. Tämän päätöksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja sitä olisi sovellettava 1 päivästä tammikuuta 2022,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

Nimetään vuosi 2022 ”Euroopan nuorison teemavuodeksi 2022”, jäljempänä ’teemavuosi’.

2 artikla

Tavoitteet

Kun otetaan huomioon Euroopan unionin nuorisostrategiassa 2019–2027 ja sen liitteessä 3 määritellyt Euroopan unionin nuorisostrategian 2019–2027 tavoitteet ja eurooppalaiset nuorisotavoitteet, joiden niiden monialaisella toimintamallilla pyritään varmistamaan, että nuorten edut ja tarpeet otetaan asianmukaisesti huomioon poliittisessa toiminnassa kaikilla

tasoilla, teemavuoden yleistavoitteena on edistää unionin, jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten yhdessä kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa toteuttamia toimia, joilla voimaannutetaan nuoria, myös niitä nuoria, joilla on vähemmän mahdollisuuksia, annetaan heille tunnustusta ja tukea ja osallistetaan heitä covid-19-pandemian jälkeen tavoitteena saada aikaan pitkäaikaisia myönteisiä vaikutuksia nuorille. Teemavuoden tavoitteena on erityisesti

a) tarjota nuorille uusia myönteisiä näkymiä keskittyen erityisesti niihin kielteisiin vaikutuksiin, joita covid-19-pandemialla on ollut heihin, samalla, kun korostetaan, miten vihreä siirtymä ja digitaalinen siirtymä sekä muut unionin toimintapolitiikat tarjoavat mahdollisuuksia nuorille ja laajemmin yhteiskunnalle, haetaan innoitusta nuorten toimista, visioista ja näkemyksistä, jotta voidaan vahvistaa ja vauhdittaa edelleen yhteistä Eurooppa-hanketta, ja kuunnellaan nuoria ottaen huomioon heidän tarpeensa ja huolensa sekä tukea nuoria konkreettisten ja osallistavien mahdollisuuksien ja tuotosten luomisessa hyödyntäen mahdollisimman hyvin unionin välineitä;

b) voimaannuttaa ja tukea nuoria, myös nuorisotyön kautta, etenkin nuoria, joilla on vähemmän mahdollisuuksia, nuoria, jotka tulevat heikommista lähtökohdista ja erilaisista taustoista, nuoria, jotka kuuluvat haavoittuvassa asemassa oleviin ja marginalisoituneisiin ryhmiin, nuoria, jotka tulevat maaseutualueilta, syrjäseuduilta, reuna-alueilta ja vähemmän kehittyneiltä alueilta, sekä syrjäisimmiltä alueilta tulevia nuoria, saamaan merkityksellisiä tietoja ja taitoja ja siten tulemaan aktiivisiksi ja yhteiskuntaelämään osallistuviksi kansalaisiksi ja muutoksentekijöiksi, joita innoittaa eurooppalainen yhteenkuuluvuudentunne, mukaan lukien lisätoimet nuorten osallistumista ja kansalaisvaikuttamista koskevien valmiuksien kehittämiseksi nuorten ja kaikkien nuorten etujen ajamiseksi toimivien sidosryhmien keskuudessa ja erilaisista taustoista tulevien nuorten ottamiseksi mukaan keskeisiin kuulemisprosesseihin, kuten Euroopan tulevaisuuskonferenssiin ja EU:n nuorisodialogiprosessiin;

c) tukea nuoria siinä, että he saavat paremman käsityksen saatavillaan olevista unionin, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason julkisen politiikan tarjoamista monista mahdollisuuksista, ja aktiivisesti tehdä niitä tunnetuksi, jotta voidaan tukea heidän henkilökohtaista, sosiaalista, taloudellista ja ammatillista kehitystään vihreässä, digitaalisessa ja osallistavassa maailmassa pyrkien poistamaan tähän liittyvät jäljellä olevat esteet;

d) valtavirtaistaa nuorisopolitiikka kaikkiin asiaan liittyviin unionin politiikanaloihin Euroopan unionin nuorisostrategian 2019–2027 mukaisesti, jotta voidaan kannustaa ottamaan nuorten näkökulma huomioon päätöksenteossa kaikilla tasoilla.

3 artikla

Toimenpiteiden tyypit

1. Edellä 2 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettaviin toimenpiteisiin sisältyvät seuraavat teemavuoden tavoitteisiin liittyvät, unionin tasolla sekä olemassa olevien mahdollisuuksien pohjalta kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla ja tapauksen mukaan kumppanimaissa toteutettavat toimet:

a) nuorille suunnatut konferenssit, tapahtumat, sekä kulttuuriin liittyvät että muut, ja toimintapoliittiset aloitteet, joilla edistetään osallistavaa ja kaikille avointa keskustelua niistä haasteista, myös covid-19-pandemian vaikutuksista, joita nuoret, myös ne nuoret, joilla on vähemmän mahdollisuuksia ja jotka kuuluvat haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kohtaavat, kuten heidän sosiaalisesta tilanteestaan, koulutukseen pääsystään ja työoloistaan, ja eri tasojen sidosryhmillä olevista toimintavaihtoehdoista;

b) nuorten osallistumisen edistäminen ja sellaisten olemassa olevien ja uusien innovatiivisten välineiden, kanavien ja ohjelmien käytön tehostaminen, joiden avulla kaikki nuoret voivat tavoittaa päättäjät, tunnistamalla, keräämällä ja vaihtamalla kokemuksia ja hyviä käytäntöjä ja lisäämällä tietoisuutta kyseisistä välineistä, kanavista ja ohjelmista päättäjien keskuudessa;

c) ideoiden kerääminen käyttämällä osallistavia menetelmiä pyrittäessä teemavuoden yhteiskehittämiseen ja yhdessä tapahtuvaan toteuttamiseen;

d) tiedotus-, koulutus- ja valistuskampanjat, joilla välitetään sellaisia arvoja kuin kunnioitus, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, solidaarisuus, vapaaehtoisuus, yhteenkuuluvuuden- ja turvallisuudentunne sekä kuulluksi ja kunnioitetuksi tulemisen kokemus, jotta nuoria voidaan innostaa osallistumaan aktiivisesti osallistavamman, vihreämmän ja digitaalisemman yhteiskunnan rakentamiseen;

e) tilojen ja välineiden luominen, jotta voidaan vaihtaa ajatuksia siitä, miten haasteet muutetaan mahdollisuuksiksi ja ideat teoiksi yrittäjyyshengessä, edistäen luovuutta, yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä;

f) nuorten tilannetta unionissa koskevien selvitysten ja tutkimusten toteuttaminen kiinnittäen erityistä huomiota covid-19-pandemian vaikutuksiin, yhdenmukaistettujen eurooppalaisten tilastojen ja muiden asiaan liittyvien unionin tason tietojen tuottaminen ja käyttäminen sekä näiden tulosten tunnetuksi tekeminen ja levittäminen Euroopan tasolla, kansallisella tasolla tai alueellisella tasolla;

g) nuorten kannalta merkityksellisten ohjelmien, rahoitusmahdollisuuksien, hankkeiden, toimien ja verkostojen edistäminen, myös sosiaalisen median ja verkkoyhteisöjen kautta.

2. Komissio ja jäsenvaltiot voivat määrittää muita toimia, jotka voisivat edistää teemavuoden tavoitteiden saavuttamista, ja sallia teemavuoteen liittyvien viittausten käytön tunnuksena näiden toimien edistämisessä, siltä osin kuin ne myötävaikuttavat kyseisten tavoitteiden saavuttamiseen. Unionin toimielimet ja elimet sekä jäsenvaltiot voivat myös määrittää tällaisia muita toimia ja ehdottaa niitä komissiolle.

4 artikla

Koordinointi kansallisella tasolla

Jäsenvaltiot vastaavat teemavuoteen osallistumisen järjestämisestä kansallisella tasolla. Jäsenvaltioiden on nimettävä tätä varten kansalliset koordinaattorit. Kansallisten koordinaattorien on varmistettava, että asiaan liittyviä toimia koordinoidaan kansallisella tasolla. Niiden on myös varmistettava, että nuoret, nuorisojärjestöt ja kansalaisjärjestöt, mukaan lukien kansalliset nuorisoneuvostot, jos sellaisia on olemassa, ja muut asiaan liittyvät sidosryhmät, otetaan aktiivisesti mukaan ja osallistetaan aktiivisesti teemavuoden toimien yhteiskehittämiseen ja toteuttamiseen ja toteuttamisen tarkasteluun kansallisella tasolla.

5 artikla

Koordinointi unionin tasolla

1. Komissio kutsuu koolle kansallisten koordinaattorien kokouksia teemavuoteen liittyvän toiminnan koordinoimiseksi. Kyseiset kokoukset tarjoavat lisäksi mahdollisuuden vaihtaa tietoja teemavuoden täytäntöönpanosta unionin tasolla ja kansallisella tasolla. Euroopan parlamentin edustajat voivat osallistua kyseisiin kokouksiin tarkkailijoina.

2. Teemavuoden koordinoinnissa unionin tasolla sovelletaan monialaista lähestymistapaa, jotta voidaan luoda synergioita nuorten kannalta merkityksellisten unionin eri ohjelmien ja aloitteiden välille, ja se otetaan asianmukaisesti huomioon kansallisella tasolla.

3. Komissio kutsuu koolle nuorisoalan sidosryhmien ja järjestöjen tai elinten, mukaan lukien Euroopan nuorisofoorumi ja muut nuorisojärjestöt, edustajia avustamaan teemavuoden yhteiskehittämisessä ja toteuttamisessa unionin tasolla.

6 artikla

Yhteistyö kansainvälisellä tasolla

Komissio tekee tarvittaessa teemavuoteen liittyvää yhteistyötä kansainvälisten kumppanien ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa ja varmistaa samalla unionin osallistumisen näkyvyyden. Komissio varmistaa erityisesti yhteistyön Euroopan neuvoston kanssa, myös EU:n ja Euroopan neuvoston nuorisokumppanuuden kautta ja luomalla vahvat yhteydet Euroopan neuvoston ”Youth for Democracy, Democracy for Youth” -kampanjaan, sekä kansainvälisten nuorisoverkostojen ja -järjestöjen kanssa.

7 artikla

Seuranta ja arviointi

Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023 Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle kertomuksen tässä päätöksessä säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanosta ja tuloksista sekä niitä koskevasta yleisarviosta. Kertomukseen on sisällyttävä ideoita muiksi yhteisiksi nuorisoalan hankkeiksi teemavuoden pitkäkestoisten vaikutusten aikaansaamiseksi.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2022.

Tehty Brysselissä 22 päivänä joulukuuta 2021.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
D. M. SASSOLI	A. LOGAR